

Wat vinden Nederlanders van belastingontwijking door grote bedrijven?

– Factsheet publieksonderzoek –

Amsterdam, 30 april 2015

Jorrit Hoekstra MSc

Contact: Jorrit Hoekstra
T: 020 589263
E: j.hoekstra@motivaction.nl

Samenvatting van het onderzoek

- De meeste Nederlanders vinden het geen probleem om belasting te betalen om Nederland goed te laten functioneren. Maar we betalen het liefst niet te veel. Mannen, ouderen en hoger opgeleiden zijn hier nog uitgesprokener over dan de gemiddelde Nederlander.
- Dit geldt ook voor de belangstelling voor het onderwerp belastingontwijking. Vier op de tien Nederlanders is zich bewust van dit probleem. Bij mannen en ouderen tussen de 55 en de 70 jaar is dit vijf op de tien en bij hoger opgeleiden zelfs zes op de tien. Deze groepen volgen het onderwerp belastingontwijking dan ook meer in de media.
- Het bovenstaande wil niet zeggen dat bij deze groepen het onderwerp belastingontwijking ook het vaakst sterke gevoelens van onrechtvaardigheid oproept. Het zijn juist vrouwen en lager opgeleiden die belastingontwijking door grote bedrijven onrechtvaardig vinden.
- Voor verschillende groepen Nederlanders zijn verschillende aspecten van het probleem belastingontwijking van belang:
 - Ouderen tussen de 55 en de 70 jaar hechten het meeste belang aan een sterke(re) rol van de politiek en moraliteit.
 - Hoger opgeleiden hebben meer oog voor de maatschappelijke meerwaarde die bedrijven kunnen hebben en de schade die bedrijven veroorzaken in de landen waar zij actief zijn, maar waar ze niet bijdragen aan het op peil houden van de voorzieningen.
 - Vrouwen zijn gevoeliger voor het onrecht dat (arme) mensen in ontwikkelingslanden wordt aangedaan door belastingontwijking en de dubieuze rol die Nederland als belastingparadijs inneemt.

Belastingmoraal en kennis van belastingontwijking

- De meeste Nederlanders betalen graag belasting, maar liefst niet te veel:
 - 52% betaalt graag belasting
 - Vaker ouderen tussen de 55 en de 70 jaar
 - Vaker hoogopgeleid
 - 51% probeert zelf zo min mogelijk belasting te betalen
 - Vaker mannen dan vrouwen
 - Vaker ouderen tussen de 55 en de 70 jaar
- Relatief veel Nederlanders zijn op de hoogte van het probleem belastingontwijking, iets meer dan de helft daarvan volgt het onderwerp in de media
 - 42% is op de hoogte van het probleem belastingontwijking
 - Vaker mannen dan vrouwen
 - Vaker ouderen tussen de 55 en de 70 jaar
 - Vaker hoogopgeleid
 - 27% volgt het onderwerp belastingontwijking in de media
 - Vaker mannen dan vrouwen
 - Vaker ouderen tussen de 55 en de 70 jaar
 - Vaker hoogopgeleid

In welke mate ben je het eens met de stelling? (n=1.066)

Ik betaal graag belasting: voor het functioneren van een land is het van belang dat iedereen netjes zijn belasting betaalt

Ik probeer zelf zo min mogelijk belasting te betalen

Ik ben op de hoogte van het probleem belastingontwijking

Ik volg het onderwerp belastingontwijking in de media

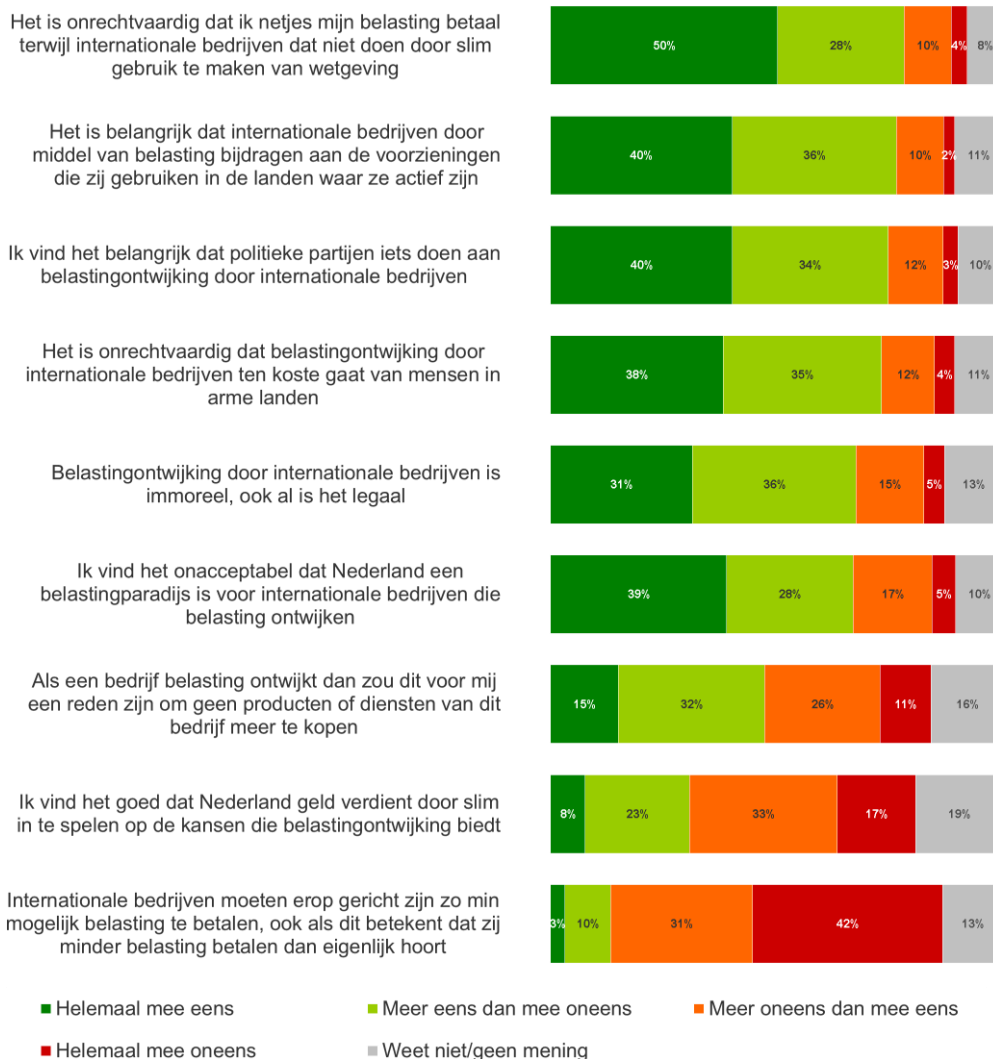

■ Helemaal mee eens
 ■ Meer eens dan mee oneens
 ■ Meer oneens dan mee eens
■ Helemaal mee oneens
 ■ Weet niet/geen mening

Houding ten opzichte van belastingontwijking

- Het overgrote deel van de Nederlanders ervaart een verschil tussen de regels voor grote bedrijven en de gemiddelde burger.
 - 78% vindt het onrechtvaardig dat zij zelf netjes belasting betalen terwijl internationale bedrijven dat niet doen
 - Vrouwen vaker dan mannen
 - Vaker ouderen tussen de 55 en de 70 jaar
 - Vaker laagopgeleid
 - 76% vindt het belangrijk dat internationale bedrijven bijdragen aan de voorzieningen die zij gebruiken in de landen waar zij actief zijn
 - Vaker ouderen tussen de 55 en de 70 jaar
 - Vaker hoogopgeleid
 - 74% vindt dat politieke partijen iets moeten doen aan internationale bedrijven die belasting ontwijken
 - Vaker ouderen tussen de 55 en de 70 jaar
 - 73% vindt het onrechtvaardig dat belastingontwijking door internationale bedrijven ten koste gaat van mensen in arme landen
 - Vrouwen vaker dan mannen
 - Vaker ouderen tussen de 55 en de 70 jaar
 - Vaker hoogopgeleid
 - 68% vindt belastingontwijking door internationale bedrijven immoreel, zelfs als het legaal is
 - Vaker ouderen tussen de 55 en de 70 jaar
 - 67% vindt het onacceptabel dat Nederland een belastingparadijs is voor internationale bedrijven die belasting ontwijken
 - Vrouwen vaker dan mannen
 - Vaker ouderen tussen de 55 en de 70 jaar
 - Minder vaak hoogopgeleid, en vaker gemiddeld opgeleid
 - 47% vindt belastingontwijking een reden om geen producten of diensten van dat bedrijf meer te kopen
 - Vaker ouderen tussen de 55 en de 70 jaar
 - 1 op de 5 lager opgeleiden vinden het moeilijk om deze vraag te beantwoorden
 - 50% vindt het niet goed dat Nederland geld verdient door slim in te spelen op kansen die belastingontwijking biedt (31% vindt dat wel goed)
 - Vaker ouderen tussen de 45 en de 70 jaar
 - 73% vindt dat bedrijven er niet (alleen) op gericht moeten zijn om zo min mogelijk belasting te betalen (13% vindt dat dat wel moet)
 - Vaker hoogopgeleid

In welke mate ben je het eens met de stelling? (n=1.066)

Achtergrond

Aanleiding

- Motivaction heeft in opdracht van ActionAid onderzoek uitgevoerd naar de houding van Nederlanders tegenover belastingontwijking. De resultaten van het onderzoek worden gebruikt om op 1 mei, de dag nadat Nederlanders hun belastingaangifte afrond moeten hebben, de aandacht hierop te vestigen.

Sampling

- Het StemPunt-panel is het online onderzoekspanel van Motivaction en telt ruim 80.000 leden. Meer dan 50 achtergrondkenmerken zijn bekend waardoor we gebruik kunnen maken van geavanceerde weegmethoden. De wegingen van het panel worden jaarlijks geijkt op basis van een offline meting onder ruim 1.200 Nederlanders.

Methode

- Bij het onderzoek Belastingontwijking is gebruikgemaakt van online onderzoek onder Nederlanders van 15 en 70 jaar.

Veldwerkperiode

- Het veldwerk heeft plaatsgevonden tussen van 17 tot en met 24 april 2015.

Representativiteit

- De steekproef bestond uit 1.066 Nederlanders en is gewogen voor personen tussen de 15 en de 70 jaar en representatief voor opleiding, leeftijd, geslacht, regio, waarden (Mentality-mileus), de interacties daartussen en stemvoorkeur.

Samenvatting onderzoeksverantwoording t.b.v. persbericht

- Dit onderzoek is verricht door Motivaction in opdracht van ActionAid. Het onderzoek is uitgevoerd onder leden van het StemPunt-panel van Motivaction, via de internetmethode. De netto steekproef bestond uit 1.066 Nederlanders van 15 en 70 jaar.